

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Ndc/2/2024
Identifikačné číslo spisu: 1323200841
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1323200841.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: H. X., narodený XX. Q. XXXX, D. X., narodená XX. K. XXXX a W. X., narodená XX. K. XXXX, deti rodičov: matky D. R., narodenej X. J. XXXX, N., F. XXXX/XXB, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Juchovou, Bratislava, Svätoplukova 28 a otca W. X., narodeného X. Y. XXXX, N., F. XXXX/XXB, zastúpeného advokátkou JUDr. Lenkou Géc, Budmerice, Jána Rášu 793, o úpravu výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 14 NcC/32/2023, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Krajským súdom v Trnave je d ô v o d n ý.

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 14 NcC/32/2023 je príslušný Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave postupom podľa § 6 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) predložil vec vedenú na tamojšom súde pod sp. zn. 14NcC/32//2023 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave, majúc za to, že príslušným súdom vo veci ako nadriadeným Okresnému súdu Pezinok, ktorému bolo vec postúpená Mestským súdom Bratislava II, je v danom prípade Krajský súd v Trnave.

1.1. Mal za to, že na konanie v poručenskej (rodinnoprávnej agende) a to aj parciálnych otázkach významných pre konanie, v obvode Krajského súdu v Bratislave, je s účinnosťou od 01. júna 2023 v zmysle § 3 ods. 5 písm. b) CMP funkčne príslušný Krajský súd v Trnave.

2. Podľa § 5 CMP súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

3. Podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením

nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Trnave, príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 6 ods. 2 CMP, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením veci a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave je dôvodný.

5. V zmysle článku 3 ods. 1 CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci.

6. V zmysle článku 3 ods. 2 CMP ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

7. Podľa § 3 ods. 5 písm. b) CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Trnave je príslušný Krajský súd v Trnave.

8. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. mája 2010 sp. zn. III ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

9. V danej veci sa i keď začalo konanie pred účinnosťou ustanovenia § 3 ods. 5 písm. b) CMP, ktorý reagoval na zákon č. 150/2022 Z. z. a určil súdy príslušné na rozhodovanie o odvolaní v kauzálne vymenovaných konaniach (v danom prípade starostlivosti súdu o maloletých), uznesenie, ktorým preniesol svoju príslušnosť na konanie vydal Mestský súd Bratislava II po účinnosti tohto zákona.

10. Civilný mimosporový poriadok a ani Civilný sporový poriadok (§ 2 ods. 1 Civilného sporového poriadku) nepodávajú jednoznačnú definíciu pojmu nadriadený súd (§ 112 ods. 1 CMP len uvádza, že o nesúhlase s prenesením príslušnosti rozhodne nadriadený súd), keď výklad k obdobnej problematike Ústavného súdu Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III ÚS 46/2012 ako aj v rozhodnutí sp. zn. III ÚS 824/2016, ktorý vychádzal z už neúčinnnej procesnej právnej úpravy (Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30. júna 2016), je nepoužiteľný vzhľadom na úplne iné základné princípy a východiská CMP ako aj obsah a zámer zákona č. 150/2022 o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z., na základe ktorého v rámci tzv. súdnej reformy o. i. došlo aj k zmene § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vymedzujúceho funkčnú príslušnosť krajských súdov ako súdov odvolacích. Od 1. júna 2023 síce nedošlo k zmene funkčnej príslušnosti, keď krajské súdy sú aj naďalej súdmi odvolacími voči rozhodnutiam okresných súdov, došlo však k doplneniu miestnej a kauzálnej príslušnosti odvolacích súdov (§ 34 ods. 1 CSP a § 3 ods. 5 CMP).

11. Najvyšší súd s poukazom na hore uvedený článok 3 ods. 2 CMP dospel k záveru, že aj s prihliadnutím na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadania procesných vzťahov, plynulosti, rýchlosti konania, a v neposlednom rade na zachovanie účelu súdnej reformy s požiadavkou na špecializáciu sudcov rozhodujúcich jednotlivé agendy, nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v prípade

rozhodovania odvolacích súdov v kauzálne určených konaniach (podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti CMP) inak, než vychádzajúc z uvedených princípov.

12. Najvyšší súd preto uzavrel, že pojem nadriadený súd v kauzálne určených veciach, daných miestnou príslušnosťou odvolacích súdov podľa § 3 ods. 5 písm. a), b), c) CMP je potrebné vykladať tak, že takýto súd rozhoduje ako súd nariadený vo veciach spojených s týmito kauzálne určenými konaniami. Opačný záver by bol viedol k popretiu hlavného zámeru súdnej reformy v rodinnoprávnych veciach a to tak rýchlosti konania (rozhodoval by vo väčšine konaní iný súd ako odvolací súd určený v § 3 ods. 5 CMP) ako aj k popretiu zámeru špecializácie sudcov na túto agendu.

13. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.